

Monumentnummer*: 516260

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82772/33

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Stadskanaal Stadskanaal Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Stadskanaal

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Wildervank E 4740

Omschrijving**

Inleiding In 1881 in opdracht van T. Oosterwijk gebouwde DWARSHUISBOERDERIJ van het kop-hals-romptype met zijbaander. De in het oude centrum van de bebouwde kom, aan de oostzijde van het kanaal staande boerderij heeft een in eclectische stijl uitgevoerd woongedeelte in de vorm van een herenhuis, dat met de voorgevel op de weg is gericht. De boerderij staat dwars op het kanaal en de weg. In de oorspronkelijk rechts van de boerderij liggende tuin is in 1964 een kerk gebouwd. De boerderij heeft geen agrarische functie meer. Ten behoeve van het huidige gebruik is de indeling van de schuur is gewijzigd.

Omschrijving De boerderij bestaat uit een woongedeelte, een hals en een schuur, die alle zijn opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond. WOONGEDEELTE. Het onderkelderde woonhuis heeft twee bouwlagen onder een met geglazuurde, zwarte pannen gedekt schilddak met schoorstenen met kapje op de beide nokhoeken. Evenals de gevels van de hals zijn de lijstgevels van het woonhuis boven de gepleisterde plinten opgetrokken in rode kalkzandsteen, respectievelijk voorzien van een later opgebrachte bekleding van kalkzandsteen. Alleen het zichtbare bovenste deel van de achtergevel van het huis laat nog de oorspronkelijke baksteen zien. De gevels worden geleed door lisenen en kordonlijstjes en worden beëindigd door omlopende entablementen met geprofileerde gootlijsten. In de gevels rechtgesloten vensters met T-ramen, staande boven hardstenen onderdorpels. De symmetrische voorgevel heeft een hoger opgaande, terugstaande ingangstravee, die wordt bekroond door een topgeveltje met bol op de dekljst. De door middel van lisenen geaccentueerde hoeken staan overhoeks. De middentravee staat boven een drie treden hoge hardstenen stoep en bevat tussen gepleisterde pilasters en een geprofileerd kalf staande, bewerkte vleugeldeuren met naald. Het rondboogvormige

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bovenlicht wordt omlijst door een rondboog van pleisterwerk met blokmotief. Het balkon boven de deur rust op overhoekse consoles, die aan de hoeklisenen zijn bevestigd. Het balkon heeft een eenvoudige houten spijlenbalustrade. Op het balkon komen openslaande glas-paneeldeuren uit. Deze staan onder een rondboogvormig bovenlicht en een gepleisterde omlijsting met zwikken in de hoeken en een frontonbekroning. De eveneens rondboogvormige, openslaande zolderdeuren staan onder een gepleisterde Florentijnse boog. De twee keer twee vensters op de begane grond staan onder versierde, afhangende kroonlijsten met sluitstenen en diamantkoppen, die de bovenramen omlijsten. De kroonlijsten van de verdiepingsvensters zijn doorgetrokken over de lisenen en eveneens voorzien van sluitstenen. In de twee traveeën brede linker (noordzijde) zijgevel staan vier vensters, waarvan de bovenramen een omlijsting hebben als die van de vensters in de voorgevel. De vensters in de linker travee zijn blind, die in de rechter hebben T-ramen. De rechter (zuidzijde) is voorzien van vensters als die in de voor- en de linker zijgevel. HALS. De één bouwlaag met mezzanino (zaadzolder) hoge hals staat onder een met geglazuurde zwarte pannen gedekt zadeldak met gietijzeren dakgoten met ojiefprofiel. In de door lisenen gelede noordgevel twee rechtgesloten vensters en twee liggende zoldervensters. Hiertussen ligt een dunne kordonlijst. Geheel links in de gevel bevindt zich een gietijzeren roosvenster. De eveneens door lisenen en een dunne kordonlijst gelede zuidgevel bevat een venster met T-raam, twee stel openslaande terrasdeuren met bovenlicht, een vleugel deur met gietijzeren raamroosters en vier liggende zoldervensters, waarvan het rechter blind is. SCHUUR. De in schone baksteen opgetrokken schuur staat onder een zadeldak, dat is gedekt met rode en gesmoorde pannen. De schuur heeft een doorrit aan de noordzijde met inrijdeuren in de westelijke en de oostelijke kopgevel. Een deel van de gevelopeningen in de deels opnieuw opgetrokken langsgevens is gewijzigd. De kopgevel van het type puntgevel aan de achterzijde is vrijwel symmetrisch ingedeeld met getoogde en ronde gevelopeningen en staafankers. Rechts in de gevel staan de inrijdeuren onder een getoogde houten latei, rollaag en een gietijzeren roosvenster. Links ervan drie vensters, twee deuren onder bovenlicht en een klein rond venster links in de gevel. Op een niveau hoger bevinden zich twee gietijzeren roosvensters en twee vensters. Hoog in de gevel staat een groot roosvenster met decoratief maaswerk van ijzer.

Waardering

De boerderij is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

De boerderij is van cultuurhistorisch belang als een goed voorbeeld van een typologische ontwikkeling in de boerderijenbouw in Nederland in het algemeen en als een bijzonder voorbeeld van een monumentale herenboerderij in het noorden van het land, waar het object bovendien representatief is voor een economische ontwikkeling.

De boerderij is van architectuurhistorisch belang als een goed voorbeeld van een in een eclectische stijl gebouwde herenboerderij met voor de bouwtijd karakteristieke hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik.

De boerderij heeft tevens ensemblewaarde vanwege de prominente situering aan het kanaal in het oude deel van Stadskanaal.

De boerderij is tevens van belang vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument